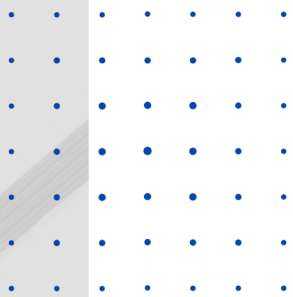

สป.อว.

**แนวทางการแต่งตั้ง
และการดำรงตำแหน่งของ
ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
ที่สังกัดอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา
ในกำกับของรัฐ**

จัดทำโดย

กลุ่มมาตรฐานการบริหารงานทรัพยากรบุคคลอุดมศึกษา
กองส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพงาน

การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารและตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ในกรณีปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยงานที่มีลักษณะใช้วิชาชีพและไม่ได้ใช้วิชาชีพ และการดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ภายหลังจากที่สถาบันอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ที่ไม่เป็นส่วนราชการ จะมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้รวบรวมข้อมูลการพิจารณากรณีที่เกี่ยวข้องจากข้อหารือของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ และมติคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลในสถาบันอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ ซึ่งได้พิจารณาตามกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา และกฎหมายของ ก.พ.อ. ที่เกี่ยวข้องแล้ว สามารถสรุปแนวทางการดำเนินการในแต่ละประเด็น ดังนี้

๑. การเข้าสู่ตำแหน่งประเภทผู้บริหาร และตำแหน่งหัวหน้า
หน่วยงานที่มีลักษณะใช้วิชาชีพและไม่ได้ใช้วิชาชีพ ภายหลัง
จากสถาบันอุดมศึกษาเปลี่ยนสถานภาพเป็นสถาบันอุดมศึกษา
ในกำกับของรัฐ กระทำได้หรือไม่

๑.๑ กรณีแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
ให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ระดับผู้อำนวยการสำนักงาน
อธิการบดีหรือเทียบเท่า และระดับผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า
ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานการกำหนดระดับตำแหน่งและ
การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรง
ตำแหน่งสูงขึ้น พ.ศ. ๒๕๕๓ กระทำได้หรือไม่

แนวทาง

การกำหนดตำแหน่งประเภทผู้บริหารของข้าราชการพลเรือน
ในสถาบันอุดมศึกษา กำหนดขึ้นตามโครงสร้างส่วนราชการ
ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา เมื่อสถาบัน
อุดมศึกษามีสถานภาพเป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ
หน่วยงานต่างๆ ภายในสถาบันอุดมศึกษาจึงสิ้นสภาพการเป็น
ส่วนราชการ ดังนั้น การนำตำแหน่งข้าราชการฯ ไปกำหนดเป็น
ตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ในส่วนงานของสถาบันอุดมศึกษา
ในกำกับของรัฐ จึงไม่สอดคล้องกับประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง
มาตรฐานการจำแนกตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบัน
อุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกอบกับโครงสร้างตำแหน่งตาม
ระบบบริหารงานบุคคลของ ก.พ.อ. และสถาบันอุดมศึกษา
ในกำกับของรัฐอาจมีความแตกต่างกันได้

ดังนั้น เมื่อไม่อาจนำตำแหน่งข้าราชการฯ ไปกำหนดเป็นตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนดได้ จึงไม่อาจแต่งตั้งข้าราชการฯ ให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานการกำหนดระดับตำแหน่งและการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้

อย่างไรก็ดี บทบัญญัติในพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐที่ให้อย่างคงสถานภาพข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและให้ใช้กฎหมายของ ก.พ.อ. โดยอนุโลม ทั้งนี้ กรณีที่นำกฎหมายของ ก.พ.อ. มาใช้บังคับ แต่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาหรือไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ ให้ดำเนินการตามข้อบังคับของสภาสถาบันหรือมติสภาสถาบัน แล้วแต่กรณี ดังนั้น ในกรณีนี้เมื่อไม่อาจนำกฎหมายของ ก.พ.อ. ที่เกี่ยวข้องไปใช้บังคับได้ สภาสถาบันอุดมศึกษาจึงมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา และ/หรือหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการเข้าสู่ตำแหน่งประเภทผู้บริหารที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดได้ ทั้งนี้ ข้าราชการฯ ยังคงต้องมีตำแหน่งในสายงานตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ที่ ก.พ.อ. กำหนด

๑.๒ กรณีแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาชีพอเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ในกรณีปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าหน่วยงานที่มีลักษณะใช้วิชาชีพและไม่ได้ใช้วิชาชีพ ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานการกำหนดระดับตำแหน่งและการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น พ.ศ. ๒๕๕๓ กระทำได้หรือไม่

แนวทาง

ตามระบบบริหารงานบุคคลของ ก.พ.อ. กำหนดให้ตำแหน่งประเภทวิชาชีพอเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ จำแนกได้ ๒ กรณี คือ ๑) กรณีตำแหน่งที่ปฏิบัติงานเฉพาะด้านหรือเฉพาะทาง และ ๒) กรณีตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยงานที่มีลักษณะใช้วิชาชีพและไม่ได้ใช้วิชาชีพ โดยหน่วยงานที่มีลักษณะใช้วิชาชีพ สามารถกำหนดระดับตำแหน่งได้ถึงระดับเชี่ยวชาญ ส่วนหน่วยงานที่มีลักษณะไม่ได้ใช้วิชาชีพ สามารถกำหนดระดับตำแหน่งได้ถึงระดับชำนาญการพิเศษ แต่จะกำหนดเป็นระดับตำแหน่งใดนั้น ให้สถาบันอุดมศึกษาวิเคราะห์และประเมินค่างานของตำแหน่งตามโครงสร้างและภารกิจของหน่วยงาน ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณภาพ และความยุ่งยากของงานในตำแหน่งนั้นๆ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

ดังนั้น หากสถาบันอุดมศึกษาจัดตั้งส่วนงานและแบ่งหน่วยงานภายในส่วนงานเป็นไปตามที่กฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษากำหนด และได้มีการวิเคราะห์และประเมินค่างานเพื่อกำหนดให้มีตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด สถาบันอุดมศึกษาก็อาจแต่งตั้งข้าราชการฯ ให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงาน ตามประกาศ ก.พ.อ. ดังกล่าวได้

ข้อสังเกต กรณีที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดให้ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา เป็นตำแหน่งที่มีวาระการดำรงตำแหน่ง หากแต่งตั้งข้าราชการฯ ให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด ซึ่งตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานไม่มีวาระการดำรงตำแหน่ง หรือกรณีอื่นใดที่อาจส่งผลกระทบต่อ การเข้าสู่ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานของพนักงานฯ และอาจส่งผลกระทบต่อระบบการบริหารงานในภาพรวมของสถาบันอุดมศึกษาได้ และสภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาเห็นว่า กรณีนี้เข้าลักษณะการดำเนินการในส่วนที่ไม่สอดคล้องกับระบบการบริหารงานบุคคลตามกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาก็อาจพิจารณามีมติให้ดำเนินการเป็นอย่างอื่นตามความเหมาะสมได้ เช่น กำหนดให้ข้าราชการฯ เข้าสู่ตำแหน่งในระดับสูงขึ้นตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนดสำหรับตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ กรณีที่ปฏิบัติงานเฉพาะด้านหรือเฉพาะทางเท่านั้น ส่วนการเข้าสู่ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานให้ดำเนินการตามข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา เช่นเดียวกับพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น

๒. กรณีข้าราชการฯ ที่ไม่ได้เปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานฯ จะยังคงดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ระดับผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี หรือเทียบเท่าและระดับผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า และตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ในกรณีปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าหน่วยงานที่มีลักษณะใช้วิชาชีพและไม่ได้ใช้วิชาชีพ และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอีกได้หรือไม่ หากไม่ได้ จะมีแนวทางอย่างไร

แนวทาง

กรณีนี้ให้พิจารณากฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐนั้นๆ เป็นสำคัญ หากกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษามีบทบัญญัติรองรับสถานะและสิทธิประโยชน์เดิมของข้าราชการฯ ไว้ ข้าราชการฯ ที่ไม่ได้เปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานฯ ย่อมยังคงดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ระดับผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี หรือเทียบเท่า และระดับผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า และตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ในกรณีปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าหน่วยงานที่มีลักษณะใช้วิชาชีพและไม่ได้ใช้วิชาชีพเป็นการเฉพาะรายต่อไปได้

๓. หากมีการรวมหรือยุบเลิกส่วนงาน ข้าราชการฯ ที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าวข้างต้นอยู่ก่อนที่กฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาจะมีผลใช้บังคับ จะยังมีตำแหน่งและระดับตำแหน่งใด มีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

แนวทาง

กรณีที่มีการรวมหรือยุบเลิกส่วนงาน ตำแหน่งที่อยู่ภายใต้ส่วนงานที่มีการรวมหรือยุบเลิกย่อมถูกยุบเลิกไปด้วย ข้าราชการฯ ที่ดำรงตำแหน่งอยู่เดิมจึงไม่สามารถดำรงตำแหน่งเดิมต่อไปได้ สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องบริหารจัดการจัดคนเข้าสู่ตำแหน่งที่กำหนดขึ้นใหม่ตามโครงสร้างส่วนงานและโครงสร้างตำแหน่งที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด ซึ่งจะต้องไม่ต่ำกว่าระดับตำแหน่งเดิม โดยจะต้องพิจารณาถึงคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งนั้นๆ และสิทธิประโยชน์ที่ผู้นั้นเคยได้รับอยู่เดิมประกอบด้วย

สำหรับตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงาน ก.พ.อ. กำหนดให้เป็นตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ดังนั้น หากมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหน่วยงานและมีผลให้ต้องยุบเลิกตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานนั้นไป และไม่อาจย้ายผู้นั้นไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานอื่นที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตรงกับมาตรฐานกำหนดตำแหน่งได้ อาจพิจารณาย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะที่ปฏิบัติงานเฉพาะด้านหรือเฉพาะทาง ซึ่งผู้นั้นมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตรงกับมาตรฐานกำหนดตำแหน่งดังกล่าว และมีระดับตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับตำแหน่งเดิมที่เคยได้รับแต่งตั้งได้

แนวทางดังกล่าวเป็นเพียงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเท่านั้น สภาสถาบันอุดมศึกษายังคงมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาดำเนินการ โดยที่ไม่เป็นการขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด และข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา